

РЕШЕНИЕ

№ 4950

гр. София, 23.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 69 състав, в публично заседание на 21.07.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **5866** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на С. А. Х. Ал-Ш., [дата на раждане] в [населено място], Й., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Й., народност – арабин, вероизповедание – мюсюлманин, женен, със съдебен адрес [населено място], [улица], чрез адв. Д. И. – А., срещу Решение № 1585 от 03.06.2021 г. на заместник председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е незаконосъобразен поради допуснати при постановяването му съществени процесуални нарушения неправилно приложение на чл.8 и чл.9 ЗУБ. Поддържа се наличие на реална заплаха за живота и сигурността му в страната по произход Й., вкл. наличие на основанията по чл.9, ал.1, т.2 и т.3 ЗУБ при евентуално завръщане там. Цитира информация относно страната на произход във връзка с тълкуването, дадено от Съда на Европейският съюз (СЕС) в решение по дело C-285/12 D. и дело C-465/2007. Счита, че административният орган не е събрал подробна информация за страната по произход и цитира Резолюции на Европейския парламент от 04.10.2018 г. и от 11.02.2021 г. относно хуманитарното и политическо положение в Й.. Оспорва мотивите на органа, че може да се установи в някоя част от Й., както и, че С. А. и Е. биха могли да бъдат за кандидата трета сигурна страна. Претендира се отмяна на решението.

Ответникът заместник председател на ДАБ оспорва жалбата чрез юрк. К.

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи, и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че с молба рег. № УП-20527 от 04.11.2020 г. до Държавната агенция за бежанците С. А. Х. Ал-Ш., поискал предоставяне на международна закрила. Производството е образувано с регистрирането на кандидата с регистрационен лист № УП-20527 от 04.11.2020 г.

При регистриране на молбата кандидатът представил йеменски задграничен паспорт № 08381825, издаден на 13.09.2018 г. в [населено място], С. А., валиден до 13.09.2024 г. и йеменска лична карта № 261538, издадена на 09.07.2011 г. в [населено място], Й., валидно до 08.07.2021 г., карта за пребиваване № [банкова сметка], издадена от С. А., валидна до 18.02.2021 г., шофьорска книжка № SN 04003604966713, издадена от С. А., валидна до 16.01.2027 г. и за пребиваване на чужденец № AA0087711, издадена от Е., валидна до 29.04.2020г.

На проведеното на 11.11.2020 г. интервю кандидатът допълнително представил копия от лична карта и смъртен акт на баща му, лична карта на съпругата му и брачен договор. Заявил, че е женен от скоро и съпругата му Х. А. М. С. А., [дата на раждане], живее в [населено място], Й.. Разказал, че в Й. живял в [населено място]. Майка му била починала отдавна и не я помни. След като баща му се самоубил през 2000 г., семейството – четирима братя и една сестра, се преместило да живее при вуйчо в [населено място]. Понастоящем всички роднини живеели в различни градове на Й.. До напускането на Й. работел различни неща – общ работник в строителството, продавач на мобилни телефонин, поправял компютри, инсталирал хардуер и софтуер, бил продавач в мол. В [населено място], от 2005 г. работил като организатор в международна хуманитарна организация за оказване на медицинска помощ. Не е членувал в политическа партия, не е имал отношения с политически, религиозни, терористични или паравоенни организации, не е имал проблеми с официалните власти в Й., не е арестуван или осъждан. Лично не е получавал заплахи и не му е оказвано насилие.

Съобщава, че напуснал Й. през 2014 г., легално, с виза и автобус за С. А.. Там живял пет години в [населено място]. Работил като продавач на парфюмерия, а после го назначили за директор на работниците там. След четири години станал продавач на фурми за една година. През тези пет години имал разрешение за пребиваване в С. А.. Напуснал страната легално през 2019 г., в виза за Е., където пребивавал легално около една година в [населено място] – бил касиер в един ресторант, после управител на друг ресторант. Напуснал Е. легално, с виза за България с цел да продължи образованието си – бил приет в Университет „Проф. А. З.“ – [населено място], специалност „Информационни технологии“.

Кандидатът твърди, че е напуснал С. А., защото заплатите били ниски, а всичко било много скъпо, вкл. таксите за пребиваване на чужденци. Е. напуснал, защото имало много наркомани, крадци и нямало сигурност. Като причина за напускане на Й. през 2014 г. сочи, че докато работел за международната хуманитарна организация, хората започнали да го мислят за християнин. Допълнително, когато през 2014 г. отишъл при вуйчовците си в [населено място], приятел на вуйчо му, който бил от хутите, му предложил заплата и къща, за да остане с тях. Позволили му да се снима с оръжие и му предложили да се присъедини към тях. Когато се върнал в [населено място],

изхвърлил сим-картата на телефона си и след по-малко от месец, заминал за С. А.. По тези причини не желаел да се върне в Й.. Предполага, че при евентуално връщане в Й. ще бъде принуден да се бие на страната на хутите, без право на избор, в която и да е част на страната да се намира. Смята, че не може да се установи в друга част на Й., защото никъде няма спокойствие. Х. контролирали [населено място], а „Мюсюлмански братя“ – [населено място]. Между тях постоянно имало конфликти. Постановено е оспореното Решение № 1585 от 03.06.2021 г. на заместник председателя на ДАБ, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ е отхвърлена молбата за предоставяне на международна закрила. След като е обсъдил фактите от бежанската история на кандидата, свързани с неговото лично положение и данните за страната на произход, административният орган е приел, че не е налице преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ. Изтъкнатите от кандидата опасения за живота му при евентуално връщане в Й. са приети за субективни и плод на догадки и предположения, които не се подкрепят от информацията за страната на произход. Съобразено е, че кандидатът е имал почти една година да подаде молба за закрила по ЗУБ, вместо което е предпочел да започне да учи и работи в България. Това е мотивирало органа да приеме молителя за икономически мигрант, който търси да се установи в страна с по-висок стандарт на живот.

По отношение на работата на чужденеца в международна хуманитарна организация, органът е намерил съществени противоречия, тъй като не е посочил нейното наименование. Въпреки, че още през 2005 г. хората започнали да говорят за него, че е християнин, чужденецът е живял в Й. близо 10 години до напускането му през 2014 г. без да има проблеми с официалните власти. Поканата да се бие на страната на хутите не е квалифицирана като преследване по смисъла на ЗУБ, тъй като молителят не е имал личен контакт с тях. Не било логично хутите, които са шиитско движение, да предлагат работа и къща на християнин.

По-нататък в решението се приема, че не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Обсъдени са разширенията, дадени в решение от 17.02.2009 г. на СЕС по дело С-465/2007 относно тълкуването на чл.15, б.„в“ от Директива 2004/1983/ЕО, във връзка с приложението на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ, но е прието, че ситуацията в Й. не позволява да бъде определена като достигаща границите на въоръжен конфликт, характеризиращ се с безогледно насилие по отношение на цивилни лица. В допълнение е посочено, че по силата на чл.9, ал.5 ЗУБ е налице сигурна част от страната по произход, контролирана от правителството, до която кандидатът може сигурно и спокойно да пътува и да получи достъп. В заключение е прието, че за кандидата не е налице основание да се приеме, че единствено поради присъствието му в страната по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут.

Обсъдени са възможностите за кандидата да продължи да живее в С. А. като държава на обичайното му пребиваване, където е живял пет години от 2014 г. до 2019 г., където нямало въоръжен конфликт, респ. живеели и работили около 10 милиона мигранти. Правителството в С. А. предоставяло 6-месечни визи на граждани на С. и Й. и си сътрудничило с ВКБООН в предоставяне на защита и помощ на вътрешно разселени лица и бежанци. Обсъдена е провеждана от началото на 2021 г. мащабна реформа в Закона за труда относно работниците мигранти, като таксите за набиране,

пребиваване, работа на несаудитски работници следвало да се поемат от работодателите, които не следвало да дискриминират чуждестранните работници.

Административният орган е приел, че за кандидата не съществува забрана да продължи да работи и живее в Е., където е пребивавал легално и безпроблемно в продължение на една година. Посочено е, че правителството е разрешило на ВКБООН да извършва регистрацията на бежанците, като през 2019 г. се е увеличил броят на африканските бежанци, най-много от Е., Е. и С..

Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е връчено на на 11.06.2021 г. Жалбата е подадена чрез административния орган на 11.06.2021, т.е. в срока по чл.84, ал.3 ЗУБ, от надлежна страна по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване акт съгласно чл.84, ал.3 ЗУБ, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

При служебната проверка по чл.168 АПК съдът намира, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган по чл.75, ал.1, вр. чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ, при надлежно делегирани на заместник председателя на ДАБ правомощия със Заповед № РД-05-803 от 14.12.2020 г. на председателя на ДАБ, в установената форма и без допуснати съществени процесуални нарушения. Производство по чл.68, ал.1, т.1 ЗУБ е образувано във връзка с подадена от чужденеца първа молба за закрила рег. № УП-20527 от 04.11.2020 г. На проведеното интервю на кандидата е предоставена възможност за посочване на причините, поради които не желае да се завърне в страната си на произход. Въз основа на посоченото от него, че не е имал религиозни или етнически проблеми в Й., не е членувал в политическа партия, не е имал отношения с армия или полиция в страната на произход, не е арестуван, нито осъждан и лично срещу него не е упражнявано насилие, правилно и обосновано решаващият орган е приел, че по отношение на С. А. Х. Ал-Ш. не се установяват основателни опасения от преследване по причините, посочени в чл.8, ал.1 ЗУБ, не са извършени конкретни, лични действия на преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ и неизчерпателното изброяване по чл.8, ал.5 ЗУБ. Жалбата в тази ѝ част следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

Решението е незаконосъобразно в частта относно липсата на основания за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1-3 ЗУБ. Според информация в справка рег. № МД-238/19.05.2021 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ Й. е република с Конституция, която предвижда президент, парламент и независима съдебна власт. През 2012 г. управляващите и опозиционните партии избират вицепрезидента А. Рабу М. Х. за единствен кандидат за консенсусен президент. През 2014 г. силите Хути, изравнени със силите, лоялни към бившия президент А. А. С., окупират столицата Сана, запалвайки граждански конфликт между силите Хути и правителството на Република Й. (Р.), който продължил и през настоящата година. В резултат на конфликта, към момента на справка близка 80 % от населението живеело на територия, контролирана от Х., а не от Р..

Организацията за политически сигурност (Р.) и Националното бюро за сигурност (NSB) попаднали под контрола на хутите през 2014 г. Гражданските власти не поддържали ефективен контрол над силите за сигурност. Хути контролирали по-голяма част от апарата за национална сигурност в части от север и някои бивши

държавни институции. Конкуриращи се племенни, партийни и сектантски влияния допълнително намалявали авторитета на Р., особено след април 2020 г., когато сецесионистичният Ю. преходен съвет обявил „самоуправление“ над А.. Дипломатичните усилия на С. А. при посредничеството за възстановяване на Р. в А., съгласно споразумението от Р., били успешни през м.декември 2020 г. Членовете на силите за сигурност от всички страни са извършили злоупотреби.

През 2014 г. въстанието на Х. принудило Р. да подпише споразумение за мир при посредничеството на ООН. След като силите Хути започнали офанзива в Ю. Й. и са влезли в А. през 2015 г. бившият вицепрезидент А. Р. М. Х. избягал в С. А., която сформирала военна коалиция и операция „Решителна буря“ от името на Р..

Преговорите за мир в К. между Хути и Р. през 2016 г. приключили безрезултатно, а през 2017 г. хутите убиват бившият президент А. А. С., след като той публично се е отделил от тях и е приветствал сътрудничество с коалицията. През декември 2018 г. преките преговори между Р. и Хути под надзора на ООН и Ш. водят до споразумение за прекратяване на огъня, което не е приложено ефективно. Военните действия, включително удари с дроне от Хути и коалиционните авиационни удари, продължили и до днес.

Значителни проблеми с правата на човека, включват: незаконни и произволни убийства от всички страни, насилствени изчезвания от всички страни, изтезания и случаи на жестоко, нечовешко и унижително отношение или наказание от всички страни, сурови и животозастрашаващи условия в затвора, произволен арест и задържане, политически затворници, сериозни проблеми с независимостта на съдебната власт, сериозни злоупотреби във вътрешния конфликт, вкл. незаконно вербуване и използване на деца войници, предимно от хутите, сериозни ограничения на свободата на движение, широко разпространена злоупотреба с мигрантни, сериозни корупционни действия. Р. имала органичен капацитет за справяне в нарушенията на човешките права поради продължаващата гражданска война.

Недържавни актьори, вкл. Хути, племенни милиции, военствени сецесионистични елементи, Ал К. на Арабския полуостров и местен клон на ИДИЛ, извършват безнаказани значителни злоупотреби. Въздушните удари на коалицията, водени от С. арабия, довели до цивилни жертви и щети на инфраструктурата.

Законът забранявал обръщането от ислям в друга религия. Към момента на справката, Хути контролират една трета от територията на Й. и почти 80 % от населението. В контролираните от тях региони налагат строг религиозен режим и подлагат на дискриминация тези, които не следват наложените практики.

Според ООН Й. преживява най-тежката хуманитарна криза в света. През 2020 г. ООН изчислява, че 24.3 милиона души, или 80 % от населението, са изложени на риск от глад и болести, като приблизително 14.4 милиона от тях са спешно нуждаещи се от помощ лица. Социално-икономическите условия се влошили още повече през 2020 г. в условията на К.-криза. Конфликтът прекъснал услугите и причинил остър недостиг на основни суровини. Приблизително 20.5 милиона души са без безопасна вода и канализация, а 19.9 милиона души са без подходящо здравеопазване. Счита се, че над 40 % от домакинствата в Й. са загубили основния си източник на доходи и срещат трудности да си осигурят дори и минимално количество храна.

Засилени боеве в прифронтовите райони в Губернаторство М. от м.февруари 2021 г. довели до нови вълни на разселване, а с продължаването на военните операции цивилните животи продължавали да бъдат изложени на риск. Ескалацията на

конфликта през 2020 г. и първите месеци на 2021 г. допълнително подчертала ограниченията на настоящия регионален и международен подход за прекратяване на войната.

Според справката, продължителните военни действия в М. и Таиз продължили да причиняват цивилни жертви и да предизвикват разселване и през седмата година на конфликта в Й. (л.37). На 18 март Съветът за сигурност на ООН осъдил ескалацията в боевете и призовал служителите на Ал Хути да прекратят офанзивата си. Ескалиращият конфликт в Таиз от началото на март е довел до 15 цивилни смъртни случая и 55 наранявания на цивилни лица. Конфликтът е разселил най-малко 4 милиона души в Й. и е довел до над 20 000 цивилни жертви от 2015 г. насам, според ООН.

В Ал-Б. Ал-К. на Арабския полуостров (AQAP) е нападнала сили на Хути в районите Ди М. и Ал К., което сигнализира за повишаване на активността на AQAP.

Според същата справка на ДАБ, Губернаторство Таиз се намира в югозападен Й., на 160 км от столицата Сана и е поело голям дял от насилието в Й. (л.39). Според доклад от юни 2019 г. на Проекта за данни за местоположението на въоръжените конфликти и събития (А.) Таиз е преживял най-свързаното с конфликта насилие от всяко губернаторство от Й.. В периода 2015 г. – 2019 г. над 18 000 души умират в Таиз, вкл. 2300 цивилни, убити при насилие, което е насочено специално към тях като цивилни. Забележително е, че тези цифри не включват смъртните случаи, свързани с холера и други предотвратими болести. Броят на жертвите в Таиз на настоящата война в Й. с зашеметяващите 100 000 смъртни случая съставлява 1/5 от националния брой на загиналите.

Споразумението от С. от м.декември 2018 г. включва три компонента: 1. Прекратяване на огъня около пристанищния [населено място] на Червено море, 2. Размяна на затворници и 3. Изявление на всички страни, че сформират комитет за обсъждане на разрушения от войната Таиз. От 2015 г. Таиз остава сложна фронтова линия. Х. контролират достъпа до града, като същевременно малтретират жителите. След приключване на конфликта райони като Таиз ще представляват значително предизвикателство за всеки преходен период, защото хутите ще се борят да управляват огорченото и белязано от конфликта местно население. Провинциите Х., М. и Таиз продължавали да бъдат фокусни точки за въоръжени сблъсъци между прохадистките и хутийските сили.

Изложените данни се потвърждават от публично достъпна информация на сайта eoi.net: Доклад на А. И. 2020/2021 – Състоянието на правата на човека в Й. (м.април 2021 г.): Всички страни в конфликта в Й. продължават безнаказано да нарушават международното хуманитарно право и да нарушават правата на човека. Водената от С. А. коалиция, подкрепяща международно признатото правителство на Й., и силите Хути продължават да извършват нападение, които незаконно убиват и нараняват цивилни и унищожават цивилни обекти. Страните в конфликта възпрепятстват потока на животоспасяващи стоки, включително храни, лекарства и горива, а хутските сили продължават произволно ограничения върху агенциите за хуманитарна помощ. Силите Хути използват оръжия в населени райони, поставят забранени противопехотни мини в земеделски земи, кладенци и села и обстрелват безразборно, причинявайки стотици цивилни жертви. През март безразборни нападения на силите Хути засегнаха болница Ал-Т. – най-голямата държавна болница в Таиз, а през април Централния затвор в Таиз, убивайки пет жени и дете и ранявайки най-малко 11

цивилни. К., ръководена от С. А., извърши многобройни въздушни удари на север, убивайки поне 49 цивилни, включително шест деца, между юни и август. Групата на изтъкнатите международни и регионални експерти на ООН за Й. установи, че тези инциденти налагат допълнително разследване, отбелязвайки, че големият брой цивилни жертви повдига въпроси относно пропорционалността на атаките и дали коалицията, ръководена от С. А., е взела всички необходими мерки за защита на цивилните и минимизиране на жертвите. През август въздушен удар удари общински колеж, използван от силите на Хути като място за задържане, и уби 134 задържани и рани 40 други.

Според Годишен доклад за правата на човека в Й. за 2020 г., изготвен от U. – US D. of S.: R., хутите, ръководената от С. А. коалиция и STC са „отговорни за нарушения на правата на човека, включително произволно лишаване от живот, насилствени изчезвания, произволно задържане, основано на пола насилие, включително сексуално насилие, изтезания и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение, вербуването и използването при военни действия на деца, отказ от права на справедлив процес, нарушения на основните свободи и икономически, социални и културни права. ООН, неправителствените организации, медиите, както и хуманитарните и международните организации съобщават, че те се характеризират като непропорционално и безразборно използване на сила от всички страни в продължаващия конфликт, причинявайки цивилни жертви и щети на инфраструктурата от обстрели и въздушни удари. У. съобщава, че 2000 деца са били убити от началото на конфликта. Конфликтът е довел до поне 1318 цивилни жертви, включително 511 смъртни случая, от януари до август, според Проекта за мониторинг на гражданското въздействие.

Отчетени са 928 цивилни жертви (вкл. ранени и смъртни случаи) през годината, които включват 326 убити от Х., 321 от ръководената от С. А. коалиция и 65 от неуточнени други партии. Съобщава се за многобройни атаки срещу цивилни обекти: на 18.01.2020 г. в джамия в М., на 22.01.2020 г. срещу член на парламента, убивайки неговата схана и две от внучките му, на 15.02.2020 г. в П. Ал Д. ръководената от С. А. коалиция убива 31 цивилни и ранява други 12 и др.

По данни на Н. Р. W. една трета от всички бойци в конфликта са непълнолетни. Експертна група на ООН оценява, че през годината, както подкрепяните от коалицията сили, така и силите Хути, набират и назначават деца под 18 години във въоръжените групи и ги използват за активно участие във военни действия. Повечето случаи на деца-войници се приписват на Х.. Според Експертната група на ООН хутите използвали образователната система, за да въвеждат учениците в тяхната идеология, да подбуждат към насилие и да наемат деца от 34 училища в шест провинции (А., Дамар, Р., С., Сана и Таиз).

Всички страни в конфликта рутинно налагат *строги ограничения върху движението на хора*, стоки и хуманитарна помощ. Към ноември 2020 г. ООН съобщава, че има повече от 40 фронтови линии, където хуманитарни работници трябва да договарят преминаването с различни въоръжени сили.

Според същия информационен източник, законът предвижда свобода на движението, но има много ограничения на тези свободи. Въстанически сили, сили за съпротива, сили за сигурност и племена поддържат контролно-пропускателни пунктове по основните пътища. В много региони, особено в райони извън ефективен централен контрол на сигурността, въоръжените племена често ограничават свободата на

движение, управляват собствени контролно-пропускателни пунктове, понякога с военни или други служители по сигурността и често излагат пътниците на физически тормоз, изнудване, кражба или краткосрочно отвлечения срещу откуп.

През 2016 г. коалицията затворила международното летище Сана за търговски трафик, разрешавайки само хуманитарни полети на ООН, като по този начин пречи на хиляди местни граждани да пътуват в чужбина. Тези, които трябваше да напуснат страната, опитаха алтернативни маршрути, които изискват дълги пътувания през активни фронтови линии с висок риск и разходи. Затварянето на летища и сухопътни граници в резултат на COVID-19 допълнително усложни международните пътувания. През септември властите на Хути временно затвориха летището в Сана за полети на ООН.

Свободата на движение е затруднена за всички хора в страната, включително бежанците, с оглед на щетите по пътищата, мостовете и друга основна инфраструктура, както и ограниченията за пътуване поради COVID-19. Повечето летища в страната са имали значителни щети или са били затворени за търговски трафик, което затруднява пътуването с въздух за всички, включително бежанците. В райони, контролирани от Х., неофициалните пунктове блокират и забавят движението на хора и стоки.

Според A. report on trafficking in persons - Доклад за трафика на хора: Й. за периода от април 2019 г. до март 2020 г. източник U. – US D. of S.: Н. съобщават, че уязвимото население в Й. е изложено на повишен риск от трафик на хора поради мащабно насилие, предизвикано от *продължителен въоръжен конфликт*, граждански вълнения и беззаконие и влошаване на икономическите условия. След ескалацията на въоръжения конфликт през март 2015 г. правозащитни организации съобщиха, че всички страни в конфликта продължават незаконното набиране и използване на деца войници. Поради разширяването на военната активност от правителствени и хутийски сили, племенни и коалиционни милиции и Ал-К. на Арабския полуостров през годината, вербуването, обучението и мобилизирането на деца като участници в конфликта от неправителствени сили продължава. Според доклад на Експертна група на ООН за 2019 г. всички страни в конфликта са използвали деца войници под 18 години, включително някои под 15 години. *Както се съобщава през последните пет години, трафикантите на хора експлоатират местни и чуждестранни жертви в Й., а трафикантите експлоатират жертви от Й., които пребивават в чужбина.*

Според дадено от СЕС тълкуване в решение от 30.01.2014 г. по дело С-285/12 D. законодателят на Съюза е пожелал да предостави субсидиарна закрила на засегнатите лица не само в случаи на въоръжени международни конфликти по смисъла на международното хуманитарно право, но също така и в случаи на въоръжени вътрешни конфликти, при условие, че тези конфликти се характеризират с употребата на безогледно насилие. При липса на определение в директивата на понятието на вътрешен въоръжен конфликт, определянето му се осъществява в съответствие с обичайното значение в говоримия език, а именно – положение, при което редовните въоръжени сили на дадена държава се сблъскват с една или повече въоръжени групи или при което се сблъскват две или повече въоръжени групи. Констатацията за съществуването на въоръжен конфликт не трябва да бъде обусловена от определено равнище на организираност на въоръжените сили от особената продължителност на конфликта, а е достатъчно степента на безогледно насилие да достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице,

върнато в съответната страна или регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените в чл.15, б.“в“ от Директивата заплахи (т.43 от решение на СЕС по дело Е.).

Според настоящия състав на съда, изложената ситуация относно страната на произход на кандидата разкрива характеристиките на вътрешен въоръжен конфликт по смисъла на чл.1 от Допълнителния протокол към Женевската конвенция от 12.08.1949 г. относно защитата на пострадалите при вътрешни въоръжени конфликти: конфликт, който се развива на територията на високодоговаряща страна между нейните и отцепнически въоръжени сили или организирани въоръжени групировки, които под провеждането на отговорно командване упражняват над част от нейната територия контрол, позволяващ им да провеждат продължителни и съгласувани военни операции.

В посочените източници на информация конфликтът в Й. от 2015 г. до сега последователно се определя като въоръжен конфликт. В него участват въоръжени сили на официално признато правителство, обдкрепено от международна коалиция, отцепнически сили на Х. и други въоръжени групировки като Ал-К. на Арабския полуостров и Ислямска държава. Актуалните доклади на международните организации безпротиворечиво установяват засилване на въоръжените действия на воюващите страни, разгръщане на фронтите на военни действия, неконтролируеми бомбени атаки над жилищни райони, които неминуемо са придружени с цивилни жертви. Изнесената информация за страната на произход на кандидата указва, че за него е налице реална опасност за живота и личността му да претърпи някои от посегателствата по чл.9, ал.1 ЗУБ в случай на връщането му на територията на Й.. Това е така, както конкретно и лично по отношение на кандидата, който произхожда от най-засегнатия от конфликта район на Й., така и поради общата ситуация на безогледно насилие поради наличието на вътрешен въоръжен конфликт в страната.

Наличието на непосредствена опасност за кандидата да претърпи визираните тежки посегателства в лично качество е безспорно установената му ангажираност към дейността на международна, неправителствена, хуманитарна организация. Тази част от бежанската история на кандидата се потвърждава от писмо от 11.11.2020 г. на д-р Б. Л. У., семеен лекар, живеещ в САЩ, според което той е работил съвместно с г-н С. Ал-Ш. в годините 2010 г. – 2013 г. в корейска неправителствена организация „Хора за медицинско сътрудничество – международна“ по проекти за подпомагане и развитие. Г-н С. Ал-Ш. работил в клиники, базирана в държавен затвор и в сиропиталище в [населено място], както и по проект в правителствена болница „Ал Т.“, Таиз, като помагал при организиране на потока пациенти и в доставката на лекарства за аптеката. В периода 2008 г. – 2013 г. С. Ал-Ш. посещавал редовно семейството на д-р Б. Л. У. като приятел и помощник, при което показал отдаденост в грижите за бедните, по отношение на образованието и развитието, и във връзка с миротворчеството. Неговата работа и връзката му с организацията представлявали значителен риск за него, тъй като било известно, че терористичните групи в Й. издирват и причиняват вреди на хора, които подпомагат чуждестранни организации за подпомагане и развитие, както и техните служители.

Същевременно, съдът намира, че административният орган неправилно е тълкувал дългогодишното пребиваване на кандидата извън страната на произход. Както се посочи в информацията, *трафикантите експлоатират жертви от Й., които пребивават в чужбина, т.е. жалбоподателят е специфично засегнат от конфликта,*

вкл. поради продължителната му работа в С. А., която подкрепя една от страните в конфликта, респ. прави молителя предпочитана жертва за другата страна в него.

Съдът не приема, че единствено поради късното депозиране на молба за закрила, жалбоподателят е икономически мигрант. Логично е, при потвърдените данни, че е останал без родители, лицето да желае да осигури личната си издръжка. Както пред административния орган, така и пред съда, кандидатът безпротиворечиво установява опасенията си при евентуално завръщане в страната по произход, които се потвърждават от международните доклади – въоръжен конфликт на територията на цялата държава, с непосредствена опасност за живота и здравето на цивилни лица и нарушения на човешките права от всеки от участниците в конфликта.

Хуманитарната и политическа криза в Й. е предмет на последователни правни актове на Европейския съюз – Резолюции на Европейския парламент от 09.07.2015 г., 25.02.2016 г., 28.04.2016 г., 30.11.2017 г., 04.10.2018 г. и 11.02.2021 г., в които ситуацията в страната също е определена като въоръжен конфликт с извод, че през 2020 г. сраженията са се засилили, вкл. около Таиз, и всички страни в конфликта продължават да извършват тежки нарушения на правата на човека и на международното хуманитарно право.

Изложеното дава основание на съда да приеме, че по отношение на жалбоподателя са налице основанията по чл.9, ал.1, т.1 - т.3 ЗУБ за предоставяне на субсидиарна закрила, тъй като при евентуално негово връщане в страната по произход същият ще бъде изложен на реална опасност да претърпи тежките посегателства, уредени във визираните норми.

В тази част оспореното решение следва да бъде отменено и преписката – върната на административния орган за постановяване на решение за предоставяне на този вид международна закрила.

В подкрепа на изложеното са данните от интернет страницата на Европейска служба за подкрепа в областта на убежището. Според Е. А. Р. 2018 – Годишен доклад на Европейска служба за подкрепа в областта на убежището, раздел 2.3.5 R. rate by country of origin - Степен на признаване по държави на произход: най-високите нива на признаване в ЕС са били за кандидати от Й. (89%), С. (88%) и Е. (85%). При проверка на същия сайт в раздел L. Asylum T. относно първата половина на 2019 г., гражданите от Й. и С. са с най-висок процент на признаване на закрила (86%). По данни от сайта на Е. към м.май 2021 г. положителният процент на първоинстанционни решения по молби за закрила на граждани на Й. е 75%, което също представлява висок процент в сравнително европейски план.

На последно място, евентуално принудителното връщане на кандидата в Й. би представлявало нарушение на основния принцип на международното право за забрана за експулсиране или връщане ("non refoulement") на бежанци, което съдът намира за релевантно във връзка с приложението на чл.9, ал.1, т.1 - т.3 ЗУБ. Според мотивите на Решение № 4455 от 15.04.2020 г. по адм. д. № 13942/2019 г., III отд. на ВАС, когато молбата за закрила се приеме за неоснователна, поради липса на конкретните основания по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, даващи право на бежански или хуманитарен статут, административният орган е длъжен да се мотивира и относно принципа "non refoulement" (забрана за връщане), залегнал в чл.4, ал.3 ЗУБ, въведен с чл. 33, ал. 1 от Конвенцията за статута на бежанците, който е длъжен да спазва. Това негово задължение следва не само от чл.4, ал.3 ЗУБ, но и от чл. 33 от Женевската конвенция за бежанците и чл. 19, ал. 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

Съдът приема, че в оспореното решение липсва подобна преценка, което също следва да бъде съобразено при постановяването на новия административен акт с оглед вероятността при евентуално връщане на кандидата в страната на произход същият да бъде подложен на забраненото третиране по чл. 2 и чл. 3 ЕКЗПЧ, относими към предоставянето на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 - т. 3 ЗУБ.

Съдът не споделя мнението на административния орган, че кандидатът може безпрепятствено да се завърне в Й. или да пребивава на част от територията на страната, която не е засегната от конфликта. Според изнесената информация, вкл. от официалните справки на ответника - в Й. не е налице територия, която да не е засегната от конфликта, *възможността на йеменците да пътуват вътре и извън страната е ограничена от страните в конфликта*, като през м.септември 2020 г. летището в Сана е затворено дори за полети на ООН. Изложеното сочи, че не са изпълнени изискванията на чл.8, пар.1 от Директива 2011/05/ЕС, тъй като не се потвърждава информацията, че кандидатът може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до някоя част на държавата и може основателно да се очаква да се установи там.

Несподелими са доводите за възможност за пребиваване на територията на С. А. или на Е., тъй като тези държави не отговарят на определението по пар.1, т.9, б. "б", б. "г" и б. "д" от ДР на ЗУБ за "трета сигурна държава", а именно: липсват данни на територията им жалбоподателят да е защитен от връщане до територията на Й., че същият има възможност да поиска статут на бежанец или друга международна закрила, още по-малко, са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

Според приложените към молбата за закрила документи картата за пребиваване № [банкова сметка], издадена от С. А., е била валидна до 18.02.2021 г., а картата за пребиваване на чужденец № АА0087711, издадена от Е. - до 29.04.2020 г., т.е. и двата документа са с изтекла валидност, което не осигурява достъп на кандидата до територията на тези държави.

Не може да се приеме, че единствено поради нежеланието си да заплати таксата за пребиваване в С. А., за да поднови правото си на пребиваването си там, жалбоподателят злоупотребява с права и се поставя в по-благоприятно положение да получи международна закрила.

Според Справка вх. № МД-248 от 21.05.2021 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ в С. А. съществуват ограничения за пътувания в чужбина, като за чуждестранни работници се изисква изходна виза и валиден паспорт, с какъвто жалбоподателят не разполага.

Според Справка вх. № МД-46 от 25.01.2021 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ в С. А. законът предвижда, че „държавата ще предостави политическо убежище, ако общественият интерес налага това“. Няма регламенти за прилагането на тази разпоредба и като цяло няма система за убежище за избягалите от преследване, а С. А. не е страна по Конвенцията за бежанците от 1951 г. Правителството разрешава на бежанците, признати от ВКБООН, да пребивават временно в страната, докато не се установи трайно решение, вкл. презаселване в трета страна или доброволно връщане в родината. Правителството силно насърчава хората без право на пребиваване да напуснат или ги заплашва или им налага депортация. Правителството предоставяло 6-месечни визи на сирийски и йеменски граждани, но от Международната организация по миграция (М.) съобщават, че през 2019 г. над 30 000 йеменци били

депортирани поради имиграционния им статус.

Изложените данни за С. А. потвърждават тезата, че държавата не отговаря на определението по пар.1, т.9, б.„б“, б.„г“ и б.„д“ от ДР на ЗУБ за "трета сигурна държава".

Този извод не се променя от информацията, изнесена в справка вх. № МД-712 от 19.12.2019 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, според която саудитското правителство одобрява план, който позволява постоянно пребиваване на определени мигранти, които могат да притежават недвижими имоти и да пребивават в страната със семействата си без саудитски спонсор. Решението е насочено към привличане на инвеститори и квалифицирани професионалисти, които могат да искат неограничен престой или едногодишно пребиваване с възможност за подновяване (система Р. I., подобна на „зелена карта“). Таксата за новото разрешение за постоянно пребиваване в С. А. I. е определена на 800 000 риала (213 333 щатски долара), а едногодишно временно разрешение ще струва на чужденците 100 000 риала (26 666 щатски долара). Допустимите (приемливи) мигранти трябва да имат валиден паспорт с кредитен отчет, адекватни финансови ресурси, здравен доклад и да нямат криминално досие. Законът предоставял право на пребиваване без нужда от саудитски спонсор, като принципно работодателите и спонсорите контролирали заминаването на чуждестранни работници и били отговорни за изработването на разрешения за пребиваване и изходни визи от тяхно име. Очевидно е, че жалбоподателят не отговаря на визираните законови промени за получаване на право на пребиваване.

Според същата справка, чуждестранните служители и работници били подложени на значителни месечни такси, предназначени да стимулират частните фирми да назначават местни жители пред мигранти. Пребиваващите чужденци се нуждаели от местни спонсори и разрешение да напуснат страната. Тези законодателни пречки, съчетани с лош растеж на икономическото производство, налагали заминаването на няколкостотин хиляди мигранти от страната през последните години (л.81). С това се потвърждават икономическите причини за жалбоподателя да напусне С. А., като същевременно трудно може да се очаква от него да се завърне като легално пребиваващ чужденец при посочените законодателни промени.

Според Доклад на Държавния департамент на САЩ от 11 март 2020 г. (л.55) Конституцията на Е. предвижда защита на политическите бежанци, но законите не предвиждат предоставяне на убежище или статут на бежанец и правителството не е осигурило всеобхватен правен режим за осигуряване защита на бежанците, а е предоставило на ВКБООН правомощия да определя статута на бежанец. Задържаните мигранти нямат достъп до ВКБООН и понякога властите ги изпращат в редовни затвори заедно с осъдени престъпници или ги депортират. В доклад на неправителствената организация Ф. Н. се посочва, че мигрантите от С. А. и А. и сирийските бежанци са уязвими по отношение на принудителен труд. Бежанците, търсещи убежище в Е., са предимно от Е., Е., И., Ю. С., С., С. и Й.. Те живеят в градските райони заедно с местните общности и получават здравно обслужване, идентично на египетските граждани. Йеменските бежанци получават пълен достъп до държавно образование. Самостоятелността на бежанците значително е повлияна от К.-пандемията. Изложената информация за Е. не потвърждава поддържаната от органа теза, че Е. представлява "трета сигурна държава", където кандидатът може да пребивава необезпокоявано.

В идентичен смисъл са: Решение № 3016 от 26.02.2020 г. по адм.д.№ 12575/2019 г. на ВАС, III-то отделение и Решение № 3856 от 25.03.2021 г. по адм.д.№ 1514/2021 г. на ВАС, IV-то отделение.

По изложените съображения и на основание чл.172, ал.2 АПК оспореното решение средва да бъде отменено частично.

Водим от горното, **Административен Съд С. – град, I отделение, 69 състав,**

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на С. А. Х. Ал-Ш., [дата на раждане] в [населено място], Й., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Й., Решение № 1585 от 03.06.2021 г. на заместник председателя на ДАБ при МС, **в частта**, с която на основание чл. 75, ал. 1, т.4, във връзка чл.9, ал.1, от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на субсидиарна закрила.

ВРЪЩА преписката на административния орган заместник председател на ДАБ за ново произнасяне по молбата за субсидиарна закрила при съобразяване на тълкуването на закона, дадено с настоящето решение, относно приложението на чл.9, ал.1 от ЗУБ, чл.4, ал.3 ЗУБ, вр. чл. 33 от Женевската конвенция за бежанците и **чл. 19, ал. 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз.**

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. А. Х. Ал-Ш., [дата на раждане] в [населено място], Й., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Й., срещу Решение № 1585 от 03.06.2021 г. на заместник председателя на ДАБ при МС, **в частта**, с която на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл.8 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне статут на бежанец.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.

СЪДИЯ: